

PARLEM DELS NOSTRES FILLS

PASQUAL MARAGALL

PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE
CATALUNYA

Fins fa relativament pocs anys, la joventut es construïa a partir de certeses. Avui, però, es construeix a partir de la incertesa. Abans era una etapa que passàvem amb la rapidesa de qui té un itinerari clar. Abans era un trànsit, avui és un estat.

L'adolescència és un període caracteritzat pels canvis físics, pel descobriment de la pròpia identitat i per l'experimentació. Sempre ha estat així. Però actualment els adolescents tenen vies molt fàcils i ràpides cap a falses seduccions. Disposen d'oportunitats d'evasió, avui més assequibles, variades i excitants, però també molt més plenes de riscos i perills. La prevenció és fonamental i començar a prevenir en l'etapa escolar, importantíssim. Ho estem fent, per exemple, amb el programa *Salut i escola* destinat als alumnes de tercer i quart d'ESO.

Molts d'aquests joves més joves (14-16 anys) perceben que el que els obliguen a estudiar no manté relació aparent amb les feines i habilitats que saben que se'ls requeriran quan surtin al carrer. La reflexió i consegüent resposta ha de ser compartida. I l'important no són les grans definicions legislatives. L'important és reduir el fracàs escolar, incentivar els estudis postobligatoris, fixar una bona transició escola-feina i oferir una Formació Professional competitiva.

Sabem que el 70% de l'alumnat de FP troba feina en menys de sis mesos i una part important de la resta opta per continuar estudiant. No obstant, el percentatge de joves entre 20 i 24 anys que han finalitzat almenys la segona etapa de secundària està, a Catalunya, 13 punts per sota de l'europeu.

Ara creem ocupació. Més que mai. Però conformar-nos amb aquesta situació seria pa per avui i fam per demà. En 30 anys, mai havia estat tan fàcil trobar feina. Tenir una taxa d'atur que estigui per sota del 7% és bastant eloqüent. Però

la qualitat de l'ocupació ja és tota una altra cosa. I una altra de més diferent encara és la perspectiva d'una millora progressiva d'aquesta qualitat per a un nombre elevadíssim de gent ocupada.

Per al curs escolar actual, la Generalitat ha creat 76 nous cicles formatius i 2.280 places de Formació Professional. A partir d'ara, els joves que es vulguin formar per tenir una ocupació de més qualitat disposaran de més oportunitats i de menys incerteses.

Al meu parer, tot el sistema del treball autònom, no dependent, està mal plantejat. El d'autònom és un tipus de feina que abans era excepció i que avui dia s'ha convertit en regla, sobretot entre els treballadors i professionals joves. Tot sembla que es conjuri en contra de la nostra capacitat productiva i de l'emancipació autònoma de la gent jove; tot milita en contra de l'eficiència i l'equitat: la declaració trimestral, les duplicitats en la tributació, els tipus impositius, la carestia en el mercat d'oficines i despatxos, sense oblidar l'afegiment de la complexitat i el cost fiscal dels canvis de local, etcètera.

En el cas de les dones joves, especialment si tenen fills, l'escenari es complica encara més. Ara s'ha aconseguit allargar uns dies el permís de paternitat: i uns dies! I s'està debatent si els pares disposaran de 8 o 15 dies de permís.

Mentrestant, molts comerciants em comenten que es veuen *obligats* a contractar nois i no noies perquè els dissabtes, les mares joves no poden deixar els fills a l'escola i exigeixen que es respecti el caràcter festiu del dia. I com que el dret laboral les protegeix en aquest aspecte, doncs s'opta per contractar nois. Això no és més que una evidència del camí que encara queda per recórrer en el terreny de la igualtat, la coresponsabilitat dins de la llar i la conciliació de la vida laboral i familiar. Certament, les nostres polítiques no van a la velocitat dels canvis en aquesta societat del segle XXI.

La cohesió territorial és una altra de les dimensions de la cohesió social. Una de les més importants. I concerneix sens dubte al futur dels nostres fills. En alguns barris de les nostres ciutats els problemes socials s'enquisten en cercles

relativament tancats, poc permeables, amb tendència a la degradació. Són cercles que no ofereixen les condicions mínimes per a la convivència i la seguretat.

Aquest és l'origen de la política de barris i de qualitat urbana que estem desenvolupant a partir d'una aliança sòlida amb els ajuntaments. El meu Govern no dóna ajuts a barris amb problemes. Donem el nostre suport a barris i municipis amb projectes i acompanyem aquest suport amb un important esforç inversor en educació i salut. Aquest és el camí del canvi.

Si el que passa en un barri de Girona, Lleida o Tortosa s'ha de solucionar des de Barcelona o Madrid, malament rai. L'alcalde ha de ser qui conegui millor que ningú el que els ciutadans necessiten i demanen. Una de dos: o tenim una política forta d'inversions als barris i de millora permanent de l'educació i la Formació Professional, col·laborant amb els ajuntaments, o tot el que guanyem en superfície ho perdrem en profunditat. Això està ben clar.

Els nostres joves esperen i aspiren a disposar d'uns serveis públics competents i eficaços. En aquest sentit, les propostes per tornar a la privatització dels serveis públics és una trampa per a elefants i, en el fons, una ingenuïtat. ¿No és ingenu pretendre tornar als sistemes privats i d'assistència, com proposa el centredreta a Catalunya, quan el servei públic i universal (i públic concertat amb el sector privat) és tan eficient o més que aquests sistemes? Quan la qualitat del servei públic, en sanitat i educació, ha millorat tant; quan els governs autonòmics i locals estan prestant el 70% dels serveis públics i ho fan des de la proximitat, des del coneixement detallat de la demanda, ¿quin sentit té proposar la tornada a la privatització? La iniciativa privada (i la mutual i associativa) va ser imprescindible i meritòria, a la Catalunya del segle passat, quan l'Estat no donava la talla, quan els ajuntaments, o fins i tot un grup reduït de famílies -- com van fer els meus avis--, muntaven una escola amb vocació pública molt millor que la que podia oferir l'Estat.

Ara el repte és millorar la qualitat i eficàcia de la provisió pública dels serveis de benestar i les fórmules de col·laboració público-privades pròpies de la nostra

tradició, no la seva privatització. El camí és la renovació de l'Estat de benestar, l'extensió de drets, no la seva reducció. I aconseguir que el sistema de benestar sigui entès per la societat civil com a propi i acceptable a través de la seva avaluació i transparència, no desarmar-lo. És el que ens hem proposat.

Catalunya està vivint un moment singular. Ja hem demostrat que som viables. Viables en democràcia i viables en la pluralitat. Ara s'ha de demostrar no només la viabilitat sinó el progrés. És a dir, demostrar que millorem amb el temps, que no ens estanquem, que acceptem riscos, riscos calculats però certs. Que ens movem i que ho fem en benefici de la ciutadania, en les edats més difícils. Quedar-se un tal com està, tant si és un individu com un poble, és una entelèquia. No existeix aquesta possibilitat. Afortunadament. Això és el que els nostres fills tenen dret a exigir-nos. Això és el que ens exigim.

ARTICLE PUBLICAT A EL PERIÓDICO DE CATALUNYA EL 4 DE DESEMBRE DE 2005